

ΠΕΡΙΕΡΓΟΙ ΤΥΠΟΙ ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΝΑΣ ΦΡΟΥΡΑΡΧΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

Ο Γάλλος συνταγματάρχης Τουρέ «περιπλανώμενος» πολεμιστής». Στην Ακρόπολη με το Φαβιέρο. Μία σάτυρα του Άμπου. Ο Τουρέ και το... ξύλινο μνημείο! Για την όδον Φαβιέρου. Η μεγαλύτερη θυσία του Τουρέ. Ένα νόστιμο έπειστικό του με την Αμαλία. Ο αρχηγός των πυροβόλων... γενάτος.

Είνα γνωστόν ότι μερικοί από τους φιλέλληνας, που ήρθαν στην Ελλάδα και έλαβαν μέρος στον έπαιστή απελευθερωτικό μας αγώνα, τόσο αγάπησαν τον τόπο μας ώστε τον έκαναν δεύτερη τους πατρίδα. Έγκαταστάθηκαν σ' αυτή και δεν ήθελαν πιά να φύγουν. Ήρθαν δηλαδή φιλέλληνες και έγενναν... Έλληνες. Ένας από τους φίλους μας αυτούς ήταν και ο Γάλλος συνταγματάρχης Τουρέ, τρις πολύ παλιός. Τον έγνωσαν και οι Αζαδωμαίοι Φλωριό και Ντυζάν όταν έπισκέφθηκαν την Ελλάδα στα 1850. Στο προηγούμενο του βιβλίου ο Ντυζάν μας τον περιγράφει στην ακόλουθη όμοια σελίδα :

«Ήμαστε από μία ώρα έγκαταστημένοι στο Ξενοδοχείο της 'Αγγλίας», όταν ένας καιναίριος ανήγγειλε :
—Ο κύριος συνταγματάρχης Τουρέ !

Ο έπισκέπτης μας φορόσε στολή άνοιχτού γαλάζιου χρώματος, καλά έραμοσμένη, σαγηνένη με ζώνη, τέσσαρα παρόσχημα στο άριστο μέρος του στήθους, τοιζαντό με λογίο από λευκά φτερά, μουστάκι και στρατιωτικό μουσι ζατάλευνα και τά δύο. Είχε τό στήθος φουσκωτό, τους ώμους ζωσμένους, τις φτέρες μένες, τους άγκυλούς προς τά πίσω, τό κεφάλι γυρισμένο κατά τ' τρία τέταρτα. Ή στρατιωτική του στάση ήταν άμοχος. Ο καιναίριος του φιλοφρονητικός και άσεινάιος.

—Με την άναφορά της ύπηρεσίας από τον Πειραιά, είπε, μου ανηγγέλη η άρτίς σας, κύριος. Καλώς ήλθατε ! Έσώ ποιοι είσθε και πόσο μαζικά περιόδια έάνατε. Ή Γαλλία μένει πάντοτε η βασιλίσα των έθνών... Είμαι ο συνταγματάρχης Τουρέ, παλιός φιλέλλη, ήδη Φουόραχος 'Αθηνών, κατά πάντα τις τάς διαταγές σας, κύριος !... Έγνώσια τό Φαβιέρο, ό όποιος δεν ήταν άνθρωπος ήσυχόν χαριστήρος. Άνέλαβα ύπηρεσία στην Ελλάδα, αλλά δεν έπαινα νά είμαι Γάλλος και στό γένος και στην ψυχή. Έχω στην κατοικία μου τις εικόνας του Αύτοκρατόρος, του Βασιλέως Λουδοβίκου Φιλίππου, του δονζός ντ' Ουιά, του στρατηγού Καρνανιά. Θα σας τις δείξω, άν μου κάνετε την τιμή νά μ' έπισκεφθήτε στό σπίτι μου, στό προζώπιτο ενός στρατιώτη. Ή σύζυγός μου είναι άγαθή γυναίκα παιδιά δεν έχω. Έδώ θα σας δεχθώ με όλη την όρεξιμένη εύγένεια. Ή Ελλάδα είναι μία χώρα που θα προσελκύση τό ενδιαφέρον σας. Ο Βασιλεύς άπουσιάζει η Βασίλισσα είναι αξιολάτρευτη. Ταπεινότατος δούλος σας !»

«Δεν είζέσαμε—έξακολούθει ο Ντυζάν—πώς νά ευχαριστήσουμε τό γέρο αυτό στρατιωτικό, ό όποιος έπατέλαβε την προσφορά των έδηλώσεων του. Άλλά και ποιος από τους ταξιδεύσαντας στην Ελλάδα δεν θυμάται τον άξιαγάπητο έξέκον άντρα, τον έλαφροάλο, όλλα και τόσο ζαλοζάγιο, που έπρεπε νά προπανιήση κάθε Γάλλο, νά έξουαλήνη κάθε δυσχερεία του, τον άνεξάντητο σε φιλοφρονήση; Ο Τουρέ, ως ύπολοχος των λοχαγών, είχε λάβει μέρος στους τελευταίους πολέμους τις πρώτης Αύτοκρατορίας και άκολούθως παρεσίθη και αυτός από τό ρεθίμα που είχε δημιουργηθεί στην Ευρώπη ύπό της άπειρωθείσας της Ελλάδος. Έπολέμησε στη Χίο, στη Κεάνθη, στη Μεθώνη, στό Φάληρο που έλαβε μέρος στην έπιχείρηση του έφοδιασμού της Ακροπόλεως. Συνεταίρισε την τιμή της θετης του πατρίδος, εγκατάστησε σ' αυτή και δεν την εγκατέλειψε πιά.

»Ήταν ό τύπος του περιπλανώμενου πολεμιστή, του περιορισμένου κατά τη διάνοια όλλα τιμίων και ειλιωνούς με ισομημένη την άντορεία. Στην ξένη χώρα που βρέθηκε κατά την περιπετειώδη περιπλάνησή του, έξακολούθει νά ύπηρετή την πατρίδα του, προσπαθώντας νά φαιναται χρήσιμος στους συμπατριώτες του. Αφ' ό ποτε δεν παρέλειψε νά τό πράξη με προθυμία, σε κάθε σιγή.

»Γι' αυτό ο Τουρέ βρήκε πολύτιμος, γιατί μας διηγόταν τους θόλους του ύπό Άνεξαρτησίας πόλεμον, τις ενέδες των Έλλήνων μαχητών, τά κατά τον θάνατον του Ρούβαρη, του 'Οδυσσεύς, και την δολαφονία του Καπιδιστία.

Γιά τον Τουρέ μιλεί και ό περιήριμος Έδμόνδος Άρπου, ό Αζαδωμαίος που με τό πολύχρονο βιβλίο του «Ο Βασιλεύς των Όθόνων» έσατίρισε και έξήρισε τόσο την Ελλάδα. Μιλώντας για τον Τουρέ, βρισσει πάλι ευκαιρία νά χύση λίγο σαφάρι. Ίδου τί γράφει :

«Ο πιο έπιφανής και ανυχνός πιο καταραμένος από τη στρατιωτική όμάδα των Φιλελλήνων είναι ένας Γάλλος, ό κ. Τουρέ. Ήταν, άν δεν άπατόρω, άνθυπλάρχος των Ουδσάρων όταν έφυγε από τη Γαλλία σήμερα είναι συνταγματάρχης, διευθυντής του Στρατιωτικού Νοσοκομείου, επιθεωρητής της Οικονομικής Υπηρεσίας του στρατού, μέρας πλήθος παρασήμων. Άλλ' όμως φέρνει πάντοτε άναλόγως άνθυπλάρχος, ουσάριος και φιλέλλη. Στη χώρα αυτή όπου η άνάμνηση της ευεργεσίας

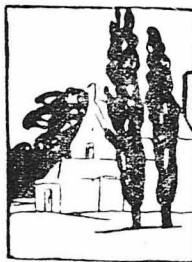
γούγορα έξαφανίζεται, έγινε αυτός ό ίσχυς της θρησκείας των άκαινήσεων. Ο ήρηλόσοφος αυτός γέρος, που έπερνά στην ευγενσία τη ζωρότητα, την άντοχή, τους νέους, είναι η ζωντανή ενσώμοσις του ύπο άνεξαρτησίας πόλεμον. Ενόςσφ αυτός θα ύπάσχη στη ζωή οι Έλληνες εις μάτην θά προσπαθούν νά λημονήσουν τις ευεργεσίες που τότε έκαναν ό ξένοι.

»Ο συνταγματάρχης ανέλαβε νά τις άπανθώψη σ' αυτούς. Έστισσε σε μία εκκλησία του Ναυπλίου (τό ναό των Καθολικών) μνημείον στους αναγονιστάς του Φιλέλληνας, ένα μνημείο από ύλο στη χόρα του μαουάρου, τό όποιον θα καταστραφή προτού περάση δεκαετία (*). Άλλ' ό συνταγματάρχης θά ύπάσχη ζωντανός έως τότε και θά τό άντιναστήση με άλλο, μ' έξοδά του. Ο συνταγματάρχης Τουρέ άνάγκασε τη Δημαρχία 'Αθηνών νά όνομαίση με τό όνομα του Φαβιέρου ένα δρόμο της πρωτευούσης. Μόλις που δύο έτών ζατάώθησε νά έπιτύχη την όμνη αυτή ίζανοποίησι. Στο σημενίο Έλληνικό λαό η έξδίκησης έχει γούγορα πόδια, ενώ η ευγνωμοσύνη πηγαίνει ζουσιανόντας !

»Είνα πιθανόν ότι, άν ό συνταγματάρχης Τουρέ έγγάισε στη Γαλλία με τό Φαβιέρο, σήμερα θά ήταν στρατηγός. Άλλά στην Ελλάδα δεν θά γείνη ποτέ τέτοιος. Για νά φτάση ως στό βαθμό που έχει, χρειάστηκε νά παρεύβη η έξουσία του Βασιλέως. Οι ύπονοχοι δεν τον εννοούν ναθόλου.

»Ο συνταγματάρχης τρέφει στό Βασιλέα άπειρη άφοσίση. Έγεννε μόνος του έξορος της ζωής του και νυχθημενόν άσχολεύεται στην άμισθή αυτή ύπηρεσία. Όταν ο Βασιλεύς βγαίνει έξω από η με τ' άμάτι, ό συνταγματάρχης τον συνοδεύει έξωπρος.

»Τόν Άπριλ του 1852 ο Βασιλεύς και η Βασίλισσα έπέστρεφαν στις 4 τό πειρά από τον Πειραιά, όπου ο Γάλλος ναύαρχος Ροραιν ντε Φοσσέ είχε όργανώσει πός τιμή τους χαιρετική έσπεριδα επί της καιαρίδος. Όταν ο Βασιλεύς βγαίνει έξω από η φάιλος τονά στη θύρα της άμάτης, φρουρών την άσφάλεια των άγαπημένων του Βασιλέου, όταν έξαφνα τό άλόγο του, που άνεξε στη στρατιωτική ύπηρεσία και που τό είχε δανεισθή για ζήτη την πεούσιασι, έπαθε άποληξία και έπεσε νεκρός. Ο Βασιλεύς και η Βασίλισσα είχαν φθάσει πιά στό Παλάτι τους, ενώ ό συνταγματάρχης έαλειμένος χάμους, τονά στο νεκρό άλόγο του, με τό ένα πέδι δεσμευμένο από τον αναβολέα, έπεριμενε ναθούνη νά τον σηκώσουν. Ο ύπονοχος των Στρατιωτικών έξήτησε από τον κ. Τουρέ νά του πληρώση την άξια του άλόγου !

Πόσο εύθιμος και ζήλος ήταν ό χαρακτήρας του φιλέλληνος τούτου μας τό δείχνει και τό άκόλοθον περιστατικό.

Είνα γνωστόν, ότι όταν ο Όθαν έβλεπε στο έξωτερικό, η Αμαλία, έτελειόσε τά βασιλιά χέση και δηνήθηε τό Κράτος με σιβακό χέρι. Σ' ένα λοπόν ταξίδι του Όθωνος στη Γερμανία, η Βασίλισσα σόν άληθινή Γερμανίδα άπεράσισε νά δείξη την άποστορή της στους Γάλλους και τις Γαλλικές συνήθειες, μεταξύ των όποιων ήταν και τό στρατιωτικόν ύπογένειον. Απηγορεύσ λοπόν στους στρατιωτικούς νά φέρουν ύπογένειον.

Ο συνταγματάρχης Τουρέ, ό έποιος, έπες είπαμε, έτρεφε άσεινάιος ζατάλευνο μουστάκι, και κάτο άπ' αυτό όρατο επίσης άσπρο ύπογένειον — άναγκάστηκε με πολλή του θλίψη νά συμμορφωθή με τη διαταγή της Βασίλισσης και νά ξυρφή τό ύπογένειον του. Άλλά την πρώτη μέρα που ό φροέταχος της πρωτευούσης ήταν ύποχεσμένος νά παρουσιασθή στό Άνάκτορα, ό Τουρέ παρουσιάζτηκε στη Βασίλισσα με τό σαγόνι καλά ζωσμένο, αλλά με τό άδρο μουστάκι ζατάμενο, θαμνάσια βαμμένο, γιατί είχε και η έποχη έξέψη τό Μπουσαύο της !

—Πώς συμβαίνει αυτό; εώησε έπληξητη η Αμαλία.
—Μεγαλειοτάτη όνήτησε με περιόλου ίσος ό Τουρέ, τό μουστάκι μου πενήει για τό θάλατο του παιδιού και άχορίστον συντρόφου του ! Του ύπογενέιόν !...

Ή Αμαλία γέλασε με τό έπιαστικό και άγογέτρα, με τη συγκατάθεσι της, βρέθηκε τρόπος ώστε ό γέρο-στρατιωτικός νά ζαναπολήση τό άγαπητό του ύπογένειον και τό πραγματικό χρώμα των τοιχών του. Τότε συστήθηκε και τό σέμα των πυροσβεστών, με την ιδιόρρυθμη στολή τους, τό ψηλό μπρούτζινο χράνος και τό μαζικό κόκκινο λογίο. Οι άντρες του σώματος τούτου ήταν ύπο χροσμένοι νά τρέφουν γενεάδα, χάνιν έπιβλητικής έφανείσεως. Απορίστητε λοιπόν Διοικητές των πυροσβεστών ό συνταγματάρχης Τουρέ και ύπό την ιδιότητα αυτήν είχε και αυτός τό δικαίωμα, χωρίς νά παραβαίνη πιά τη βασιλική διαταγή, νά τρέψη τό ύπογένειόν του !

(*)Τό ξύλινο αυτό μνημείο διατηρείται άκόμη σε καλή κατάσταση, χόρη στη φρονίδα του προόλογον έτών άποθανόντος καθολικού έφημεριονδότη του Στρατολόγον, ίερός του Όθωνος.

